

Statusnotat jobafklaringsforløb

Beskrivelse af afdelingen

Sygedagpengeafdelingen er opdelt i følgende teams/opgaveområder:

- Førtidlig indsats v/ fastholdelsesmedarbejdere, psykolog, fysioterapeut og ergoterapeut
- Visitation (første 16 uger)
- Opfølgningsteam (uge 17 – revurdering 22. uge, og forlængelsessager)
- Jobafklaringsteam
- Ydelse
- Virksomhedskonsulenter med fastholdelsesopgaver
- Mentorer

Formål

Formålet med et jobafklaringsforløb er, at borgeren får en tværfaglig og sammenhængende indsats, som bidrager til at bringe borgeren i arbejde eller i gang med en uddannelse. Forløbet kan bestå af tilbud efter beskæftigelseslovgivningen (vejledning og opkvalificering, virksomhedspraktik, ansættelse med løntilskud og mentor) samt indsats efter anden lovgivning, herunder efter sundhedsloven og serviceloven.

Jobafklaringsforløb

Jobafklaringsforløb vs. ressourceforløb:

Selv om indsatsen og opfølgningen i jobafklaringsforløb og ressourceforløb til forveksling ligner hinanden, og ydelsen er den samme, så er der som udgangspunkt stor forskel på målgrupperne i de to forløb:

1. **Borgere i jobafklaringsforløb** er sygemeldte, som ikke opfylder betingelserne for forlængelse af sygedagpengene. Målgruppen kan altså være meget bred – fra sygemeldte, der alene har behov for behandling til andre, der har behov for en mere tværfaglig indsats.
2. **Borgere i ressourceforløb** er altid borgere med komplekse problemer, der kun kan løses via en længerevarende, tværfaglig og helhedsorienteret indsats.

En grundlæggende forskel i de to forløb (ud over varigheden) er, at jobcentret for borgerer i jobafklaringsforløb løbende skal vurdere uarbejdsdygtigheden. Så snart jobcentret ikke længere vurderer, at borgeren er uarbejdsdygtig, skal forløbet ophøre. Dette gælder ikke for borgere i ressourceforløb.

Beskrivelse af målgruppen:

En borger kan overgå til et jobafklaringsforløb, når sygedagpengene ikke kan forlænges efter de eksisterende forlængelsesmuligheder, og man fortsat er uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Krav for berettigelse til et jobafklaringsforløb:

1. **Borgere i et løbende sygedagpengeforløb**
En sygemeldt borger kan som udgangspunkt kun modtage sygedagpenge i 22 uger inden for 9 kalendermåneder. Herefter skal jobcentret revurdere sagen og tage stilling til, om sygedagpengene kan forlænges. Hvis betingelserne for at forlænge sygedagpengene ikke er opfyldt, og borgeren stadig er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, har pågældende ret til et jobafklaringsforløb med ressourceforløbsydelse.
2. **Borgere, der sygemelder sig på ny og er omfattet af revurderingstidspunktet**
Når en borger sygemelder sig på ny og på første fraværsdag er omfattet af revurderingstidspunktet – dvs. allerede har modtaget sygedagpenge i 22 uger inden for de 9 seneste kalendermåneder - har borgeren, medmindre der er tale om en livstruende alvorlig sygdom, ikke ret til sygedagpenge fra kommunen. Men hvis

de almindelige betingelser for at modtage sygedagpenge i øvrigt er opfyldt, har borgeren ret til et jobafklaringsforløb.

Ressourceforløbsydelse og arbejdsgiverrefusion:

Borgeren får ret til ressourceforløbsydelse, når sygedagpengene ophører. Ydelsen er på niveau med kontanthjælp, men er uafhængig af ægtefælles indtægt. Hvis borgeren modtager løn under sygdom fra arbejdsgiveren, modtager arbejdsgiveren ressourceforløbsydelsen som refusion.

Sagsgang

Procedure ved overgang til jobafklaringsforløb:

Ved overgangen til jobafklaringsforløbet skal jobcentret tildele borgeren en gennemgående og koordinerende sagsbehandler, som udarbejder rehabiliteringsplanens forberedende del i samarbejde med borgeren.

Sagsbehandleren forelægger sagen for rehabiliteringsteamet på et møde senest 4 uger efter, at borgeren er overgået til jobafklaringsforløb. Både borgeren selv og sagsbehandleren skal deltage i mødet.

Et jobafklaringsforløb tager udgangspunkt i det ressourceforløb, der er etableret som følge af reformen af førtidspension og fleksjob. Det er således som ved ressourceforløb rehabiliteringsteamet, der afgiver indstilling om indsatsen. Indstillingen danner grundlag for, hvilken tværfaglig indsats man skal have under forløbet samt udarbejdelsen af planens indsatsdel, som sagsbehandleren udarbejder sammen med borgeren.

Varighed af jobafklaringsforløbet:

Et jobafklaringsforløb skal som udgangspunkt være så kort som muligt og kan maksimalt løbe i op til 2 år ad gangen og skal være med udgangspunkt i borgerens situation og forudsætninger. Indsatsen fastlægges for en periode på minimum 6 måneder ad gangen, medmindre der er tale om et jobafklaringsforløb af kortere varighed.

Ligesom efter sygedagpengeloven ophører jobafklaringsforløbet, når man ikke længere er uarbejdsdygtig, herunder når helbredstilstanden er stationær. Er borger fortsat uarbejdsdygtig, kan der evt. bevilliges et nyt jobafklaringsforløb.

Opfølgningen under jobafklaringsforløbet:

Under forløbet skal sagsbehandleren løbende indkalde borgeren til individuelle samtaler - mindst seks gange inden for 12 kalendermåneder. Hvis det skønnes nødvendigt for at bringe borgeren tættere på arbejdsmarkedet, herunder for at sikre borgerens deltagelse i tilbud og andre indsatser i rehabiliteringsplanen, skal kontakten være hyppigere.

Den beskæftigelsesrettede indsats:

Den beskæftigelsesrettede indsats i jobafklaringsforløbet skal være individuelt tilpasset, tværfaglig og helhedsorienteret med udgangspunkt i borgerens forudsætninger og behov herunder helbredstilstand. Hvis borgeren stadig er ansat, tilrettelægger jobcentret jobafklaringsforløbet med fokus på hurtigst mulig tilbagevenden til jobbet og med inddragelse af arbejdsgiveren.

I forløbet kan indgå praktikker, mentorstøtte, vejledning og opkvalificering i form af forskellige forløb i jobcentret. Indsats efter serviceloven og sundhedsloven m.v. kan også indgå i jobafklaringsforløbet.

Betingelsen om uarbejdsdygtighed på grund af egen sygdom:

Sagsbehandleren skal løbende foretage vurdering af, om borgeren fortsat er uarbejdsdygtig. Udgangspunktet er det samme som for borgere på sygedagpenge. Det betyder, at sagsbehandleren ikke kun skal vurdere uarbejdsdygtigheden i forhold til borgerens aktuelle beskæftigelse, men ud fra borgerens uddannelses- og beskæftigelsesmæssige baggrund.

Når jobcentret vurderer, at borgerens helbredstilstand er stationær, skal jobcentret afklare, om borgeren er arbejdsdygtig eller skal tilbydes revalidering, fleksjob, ressourceforløb eller førtidspension.

Rådighed og sanktioner:

Borgere i jobafklaringsforløb er omfattet af aktivlovens regler om rådighed og sanktioner. Reglerne svarer til reglerne for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Selv om der er tale om sygemeldte, som er uarbejdsdygtige, skal de så vidt muligt stå til rådighed for et rimeligt beskæftigelsestilbud eller tilbud om arbejde. Hvis borgeren uden rimelig grund udebliver fra en opfølgningssamtale eller et beskæftigelsestilbud eller afviser et rimeligt tilbud om arbejde, skal jobcentret indstille til en sanktion, og ydelseskantoret skal foretage et fradrag i borgerens ressourceforløbsydelse.

Metodeudvikling og lokale tiltag i forhold til jobafklaringsforløb:

Pr. 01.07.2014 blev lov om sygedagpenge ændret således, at borgere som udgangspunkt kun var berettiget til at modtage sygedagpenge i 22 uger. Samtidig blev jobafklaringsforløb indført således, at borgere blev sikret en ydelse, når de ikke længere var berettiget til sygedagpenge men fortsat var uarbejdsdygtige.

De borgere, der overgik til jobafklaringsforløb, led ofte af sygdomme, hvor man ikke kunne give en klar forventning om, hvornår de kunne komme tilbage til arbejdsmarkedet. Det har haft den effekt, at hovedparten af borgere i jobafklaring er borgere med psykiske lidelser. Det viste sig ret hurtigt, at en del af sagerne blev langvarige, og der er stadig enkelte borgere i jobafklaring bevilliget i 2014. Længden af sagerne fik os i slutningen af 2016 og starten af 2017 til at drøfte og undersøge, hvad der kunne igangsættes for at nedbringe og undgå langvarige sager.

I slutningen af 2017 blev det besluttet at ansætte en fysioterapeut og en psykolog til at arbejde med særlige tiltag for netop denne borgergruppe. Der blev sat ekstra og intensiv fokus på at inddrage borgeren således, at de får medansvar i forhold til varigheden af forløbet, planlægning og beslutningstagen i forhold til deres plan for at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet. Der er tillige indført en ny metode i samtalerne således, at borgerinddragelsen fortsætter hos medarbejderne i deres samtaler med borgerne i forløbet.

Der er tre konkrete tiltag, som har til formål at understøtte det nye borgerperspektiv. Det er de såkaldte intro- og valgmoduler, som er udviklet internt i jobcentret samt TTA:

- **Intromoduler**

Modulerne er et lokalt udviklet tiltag, som er målrettet borgere, som netop er bevilliget et jobafklaringsforløb. Formålet med modulerne er at sikre borgeren et bedre udgangspunkt for aktivt at indgå i såvel planlægningen som udførelsen af sit eget forløb. Dette ved at informere borgeren om den lovmæssige ramme for et jobafklaringsforløb, samt ved at sikre borgeren et indblik i en række andre relevante forhold vedrørende såvel et jobafklaringsforløb, som den proces der ligger forud for en tilbagevenden til arbejde. Derudover er der særligt fokus på at skabe tydelighed omkring målsætningen om tilbagevenden til arbejde eller uddannelse samt på, at dette mål bør opnås hurtigst muligt.

Suppleres med slides om intromoduler.

- **Valgmoduler**

Vesthimmerland tilbyder som noget nyt valgmoduler. Valgmodulerne er kendetegnet ved, at borgeren selv kan vælge, hvorvidt disse skal være en del af deres jobafklaringsforløb eller ej. I praksis betyder dette, at den koordinerende sagsbehandler, andre medarbejdere fra jobcentret, det rehabiliterende team eller andre relevante aktører kan anbefale og vejlede borgeren i forhold til at benytte sig af ét eller flere af de valgte moduler, men der kan ikke stilles krav om medvirken.

Formålet hermed er at understøtte den enkelte borgers initiativ til at tage ansvar for sit eget forløb samt at skabe et mere ligeværdigt samarbejde, hvor borgeren i højere grad har kontrol over dele af sit eget forløb.

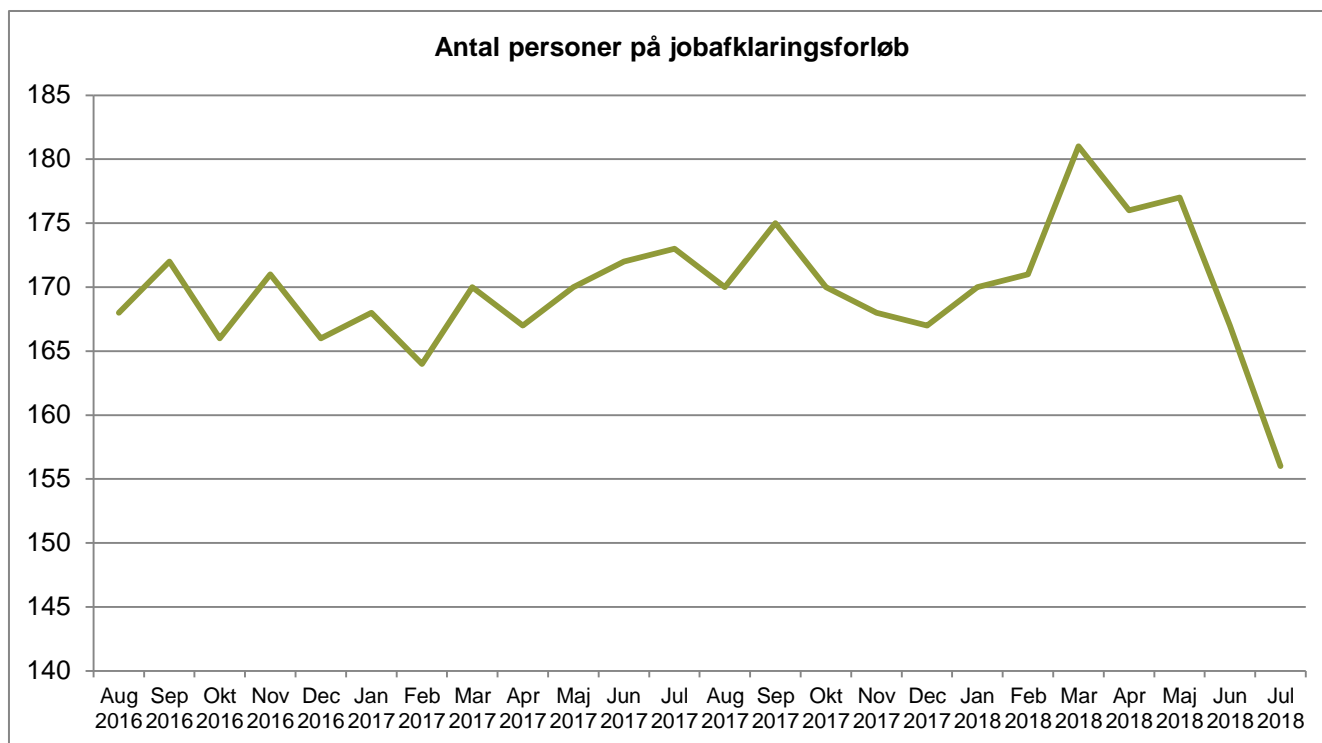
Valgmodulerne varierer i forhold til indhold, varighed og opbygning, men de har dét tilfælles, at de alle har til formål at øge borgerens forudsætninger for at håndtere én eller flere af de barrierer eller udfordringer, som vanskeliggør tilbagevenden til beskæftigelse eller uddannelse.

Suppleres af slides om valgmoduler.

- **TTA (Tilbage Til Arbejde):**

TTA-indsatsen har været en fast del af praksis på sygedagpengeområdet siden 2012 (projektperiode fra 2010-2012) og er derfor også blevet en fast del af arbejdet med jobafklaringsforløb. Dette være sig i forhold til løbende sagssparring med TTA-teamet (læge, psykiater, arbejdspsykolog og fysioterapeut) omkring de udfordringer og muligheder, som ses i forhold til tilbagevenden til arbejde, men også i form af sagsdrøftelser med faste intervaller. Sidstnævnte med henblik på at følge op på plan og udvikling i det enkelte sagsforløb.

Nøgletal

Kilde: Nøgletal er fra Jobindsats.dk

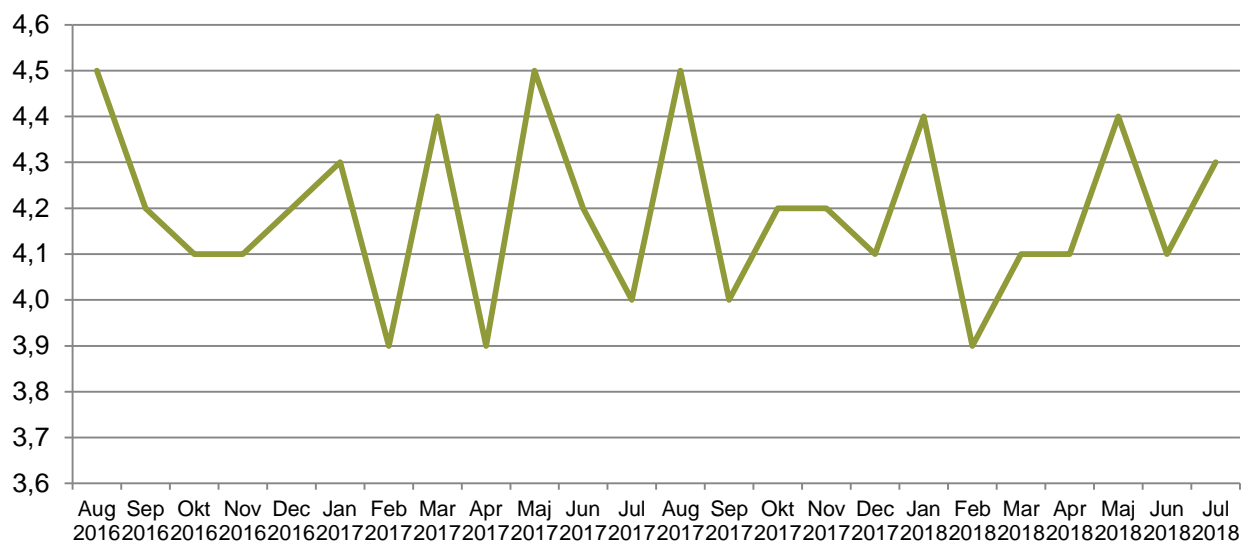
Antal personer viser, hvor mange personer der har modtaget den valgte ydelse i kortere eller længere tid inden for den viste periode.

Antallet af personer er i perioden fra august 2016 til og med juli 2018 faldet med 12 personer svarende til et fald på 7,14 %.

Personerne i juli 2018 er fordelt med 112 kvinder og 44 mænd.

Der har i de seneste 2 år været fokus på at få nedbragt antallet af personer. Som det kan ses af kurven, har antallet været stigende indtil marts 2018, hvor det er lykket at knække kurven. Der har gennem længere tid været arbejdet med en ny indsatsmodel, hvor effekten nu er begyndt at kunne ses. Målet er at komme under 150 personer.

Gnsn. varighed, uger på jobafklaringsforløb

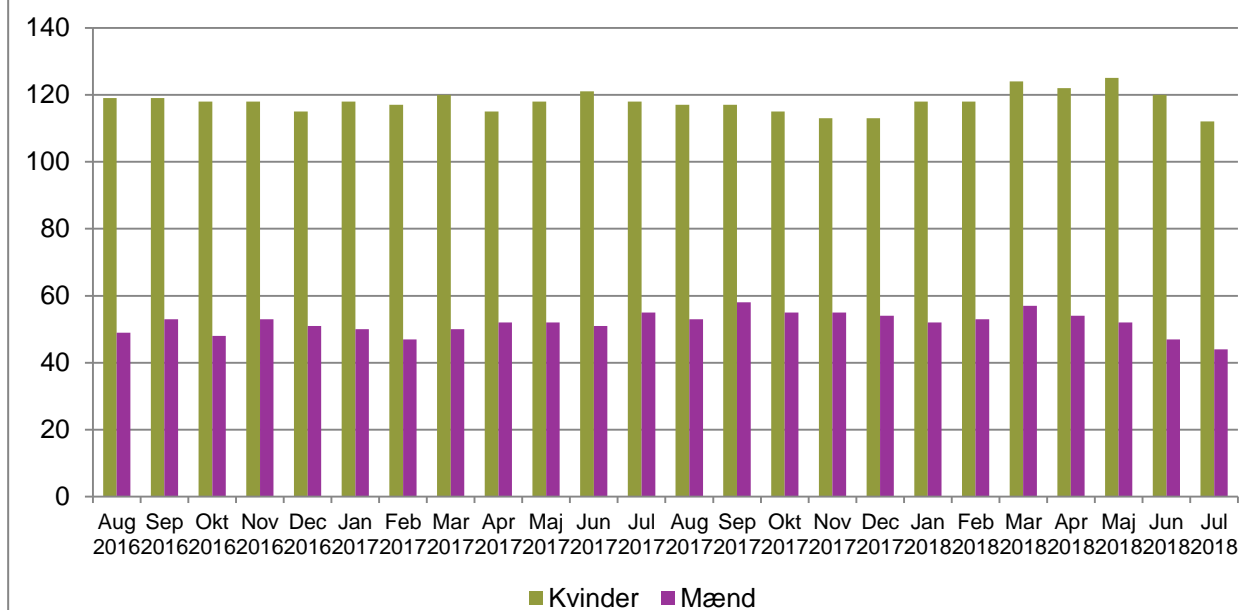
Kilde: Nøgletal er fra Jobindsats.dk

Gnsn. varighed, uger viser ydelsesmodtagernes gennemsnitlige tid på den valgte ydelse inden for den viste periode.

Den gennemsnitlige varighed på jobafklaringsforløb er faldet fra august 2016 til juli 2018 fra 4,5 uger til 4,3 uger.

Det fremgår af tabellen, at der har været perioder, hvor der har været et stort fald i den gennemsnitlige varighed blandt andet fra januar 2017 til februar 2017, marts 2017 til april 2017 og fra januar 2018 til februar 2018. Dette kan blandt begrundes med, at der har været et fald i antal personer, og de nytilkomne på jobafklaringsforløb har en kortere varighed end de personer, der er stoppet.

Antal kvinder og mænd

Kilde: Nøgletal er fra Jobindsats.dk

Antal personer viser, hvor mange personer der har modtaget den valgte ydelse i kortere eller længere tid inden for den viste periode.

Som det fremgår af tabellen er det fortrinsvis kvinder, der er på jobafklaringsforløb. I august 2016 var 70,8% af antal personer kvinder og 29,2% mænd. Til sammenligning er der i juli 2018 71,8% kvinder og 28,2% mænd. Det kan konstateres, at der er en lille stigning i antal kvinder og et lille fald i antal mænd.

Generel bemærkning

Tabel der viser procentfordeling på de 3 forsørgelsesområder, som er indbyrdes afhængige			
Der er taget udgangspunkt i antal personer i juli måned 2018			
	Sygedagpenge	Jobafklaringsforløb	Ressourceforløb
Brønderslev	61,0	16,2	22,8
Frederikshavn	66,8	9,4	23,8
Hjørring	68,8	14,6	16,6
Jammerbugt	63,5	16,9	19,6
Læsø	85,0	0,0	15,0
Mariagerfjord	74,1	13,3	12,6
Morsø	67,0	15,2	17,8
Rebild	60,2	23,7	16,1
Thisted	64,9	18,6	16,5
Vesthimmerland	68,4	20,7	10,9
Aalborg	68,5	12,2	19,3

Kilde: Nøgletal er fra Jobindsats.dk

I vurderingen af nøgletallene vedrørende jobafklaring bør følgende områder betragtes i forlængelse af hinanden, idet de er indbyrdes afhængige.

Når en borger er på sygedagpenge, er der 3 muligheder for videreforløb, hvilket er raskmelding, jobafklaring eller ressourceforløb.

I Vesthimmerlands Kommune er proceduren således, at borgerens sag så vidt muligt bliver afklaret i sygedagpengeteamet, hvilket vil sige, at hvis borger ikke længere er berettiget til sygedagpenge og stadig er uarbejdsdygtig, overgår pågældende til jobafklaringsforløb, hvor den videre afklaring foregår. Dette af hensyn til borgeren, der forbliver i det samme team men også af hensyn til, at der er mulighed for at afslutte borger noget før. Som tidligere nævnt kan et jobafklaringsforløb vare op til 2 år, hvorimod et ressourceforløb skal vare minimum 1 år.

Som det fremgår af tabellen kan det ses, at Vesthimmerlands Kommune er den kommune, der har færrest antal borgere på ressourceforløb, og den kommune der har næst flest borgere i jobafklaringsforløb.